

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	24
Bilanss	24
Tulemiaruanne	25
Rahavoogude aruanne	26
Netovara muutuste aruanne	27
Raamatupidamise aastaaruande lisad	28
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	28
Lisa 2 Raha	29
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	29
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	30
Lisa 5 Võlad ja ettemaksed	30
Lisa 6 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	31
Lisa 7 Tööjõukulud	32
Lisa 8 Seotud osapooled	32

Tegevusaruanne 2013

Sissejuhatus

2013 oli inimõiguste keskusele olulise arengu aasta, mil panime alused mitmele uuele algatusele ning kindlustasime veelgi oma rolli sõltumatu inimõiguste huvikaitseorganisatsioonina.

2013. aastasse jäi keskuse esimene suurem pagulasteemaline teavituskampaania, mille käigus saatsime sadu tuhandeid postkaarte, panime üles välimeediaplakateid ning lõime auhinnatud veebilehe Pagulase teekond. Ühiskonnas tekkis pagulaste teemal oluline debatt, mis andis märku teavituse mõjususest võrreldes eelnevate, teiste organisatsioonide poolt läbi viidud teavitusega. Paraku jäi pagulasteemaline teavitustegevus aasta keskel pooleli, sest Siseministeerium ei valinud meie arvates kallutatud põhjustel meie jätkuprojekti rahastamiskõlblikuks. Ebakonstruktiivne suhtumine Siseministeeriumi poolt takistas ka oluliste pagulasteemaliste huvikaitse-eesmärkide, nagu sõltumatu piirimonitooringu sisseviimise, saavutamist. Samas osales EIK ka Riigikogu põhiseaduskomisjonis välismaalastele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse aruteludel, nende tulemusel muudeti seadust selliseks, et varjupaigataotlejate kinnipidamine pole enam nii tavaline kui varem.

Võrdse kohtlemise valdkonnas oli põhirõhk koostöö edendamisel erinevate organisatsioonide vahel, et ühiselt huvisid kaitsta. Sellel eesmärgil lõime võrdse kohtlemise võrgustiku, mille raames selles osalevad vabaühendused teevad strateegilist koostööd, et saavutada soovitud muutusi. Samuti tegelesime LGBT teemalise teavituse ja huvikaitsega, sest valmis põhjalik analüüs LGBT inimeste inimõigustest Eestis. Selle põhjal kohtusime mitmete osapooltega, et neid teavitada puudujääkidest. TTÜga koostöös läbi viidav kampaania "Erinevus rikastab" jätkus ettevõtete suunalise tegevusega, rohkem avalikkuse tähelepanu pälvisid pereteemalised filminädalad, milles vaadeldi ebatraditsioonilisi perekondi.

Mureks on jätkuvalt rahastus ning selle projektipõhisus, mistõttu peame tulevikus rohkem tegelema nii annetuste kogumise kui ka tegevustoetuse hankimisega. Selleks tuleb täiendada personali ning tegelema strateegilisemalt toetuste otsimisega nii Eestist kui väljaspoolt, sest maine ja nähtavus oli keskusel püsivalt hea, eriti seoses eelpool nimetatud pagulasteemalise kampaaniaga.

Inimõiguste keskus on lühikese ajaga arenenud märkimisväärse mõjuga vabaühenduseks. 2013. aastal liikusime üha enam lähemale strateegias püstitatud eesmärkide saavutamisele.

Kari Käsper

juhataja

Pagulasprogramm

Varjupaigataotlejate õiguskliinik

Projekti üldeesmärk on hästitoimiva, kiire ja kvaliteetse varjupaigamenetluse tagamisele kaasaaitamine, eelkõige varjupaigataotlejatele kvaliteetse ja asjatundliku õigusabi kättesaadavuse ja vajadusel ka kohtus esindatuse tagamine.

Eesti Inimõiguste Keskus jätkas varjupaigataotlejatele õigusabi andmist ka 2013. aastal projekti toimumise jooksul, et oleks tagatud ligipääs õiglasele ning asjakohasele varjupaigamenetlusele, milles käigus oleks arvestatud nii kohaliku seadusandlust kui ka rahvusvahelisi õigusnorme. Nõustatakse nii varjupaigataotlejat, kes on vahetult Eestisse saabunud ning oma taotluse esitanud kui ka varjupaigataotlejat, kes on juba saanud Politsei- ja Piirivalveametilt negatiivse otsuse oma varjupaigataotlusele ning soovivad otsust edasi kaevata Halduskohtusse. Õiguskliinikus annavad esmast õigusabi Eesti erinevate ülikoolide juuratudengid, kes selgitavad taotlejale tema õigusi ning kohustusi, varjupaigamenetluse käiku, koostavad päritoluriigi infot puudutavaid raporteid, esindavad varjupaigataotlejat Politsei- ja Piirivalveameti poolt läbi viidavatel intervjuudel ning muude menetlustoimingute juures, vajadusel aidatakse taotleda riigi õigusabi. Advokaadid/juristid tegelevad taotlejate nõustamisega kohtumenetluse raames ning esindavad neid kohtus.

Projekti kaasrahastab Euroopa Liit Euroopa Pagulasfondi kaudu ja EV Siseministerium.

Eelnenud aastast tuli 2013. aastasse üle 12 klienti, kellest kuuega jätkame 2014. aastal. 2013. aastal nõustasime 67 varjupaigataotlejat, kellest viis olid alaealised (koos vanematega).

Kliente oli kokku 21-st riigist:

1 Palestiinast, 1 Guineast, 1 Ugandast, 1 Tuneesias, 1 Egiptusest, 1 Kongost, 1 Austraaliast, 1 Nigeeriast, 1 Afganistanist, 2 Elevandiluurannikult, 2 Ukrainast, 2 Iraanist, 2 Kuubalt, 3 Türgist, 3 Sudaanist, 2 Kosovost, 4 Albaaniast, 7 Pakistanist, 7 Venemaalt, 10 Süüriast ning 14 Vietnamist. 2014. aastal jätkame 29 kliendiga.

Meie klientidest :

- Kolm meie klienti on saanud pagulasstaatuse (Eesti andis üldse 2013 aastal pagulasstaatuse seitsmele varjupaigataotlejale);
- Üks sai negatiivse otsuse Riigikohtust;
- Kahel on riigi õigusabi korras määratud advokaat, kuid nende oma soovil nõustame neid vajadusel, kui on küsimusi;
- Ühe kliendiga on menetlus pooleli ringkonnakohtus;
- Neli lahkusid omavoliliselt menetluse kestel;
- 14-ga lõpetasime nõustamise pärast kaebuse esitamist halduskohtusse ja riigi õigusabi korras advokaadi saamist, nõustamine vaibus kliendi huvi raugemise tõttu või isikute varjupaigataotlus oli ilmselgelt perspektiivitu;
- Ühel juhul kaebasime edasi täiendava kaitse, et kohus vaataks asja üle, kas on alust pagulasstaatuse saamiseks. Asi on menetluses halduskohtus;

- Kaheksal juhul võeti väljasaatmiskeskuses taotlus tagasi või ei soovitud negatiivset otsust edasi kaevata ja seetõttu saadeti välja;
- Neli isikut lahkusid vabatahtlikult tagasi päritoluriiki; – Viie kliendiga on menetlus pooleli halduskohtus;
- Kuuel juhul saadeti kliendid riiki, kes oli nende varjupaigamenetluse läbivaatamise eest vastutav riik ehk Dublini kaasused;
- 17 klienti ootavad Politsei- ja Piirivalveametilt otsust, nendest viis ootavad intervjuud;
- Üks klient on saadetud väljasaatmiskeskusesse koheselt peale Politsei- ja Piirivalveameti negatiivse otsuse saamisel ning saadeti tagasi oma päritoluriiki, mis tuvastati turvalise päritoluriigina.

Eesti Inimõiguste Keskus aidanud kohtu kaudu väljasaatmiskeskusest vabaneda viiel kliendil. Läänud aasta jooksul oleme palju vaidlusi pidanud kohtutes väljasaatmiskeskuses kinnipidamise pärast. Kuna 01.10.2013 jõustus antud vallas seadusemuudatus, siis tegeleb Eesti Inimõiguste Keskus selge kohtupraktika kujundamisega. Antud hetkel on Tartu Halduskohtu ja Tallinna Halduskohtu otsused üksteisest erinevad ning õiguselgust nende baasil veel näha ei ole. Küll aga on PPA taotlused varjupaigataotlejate väljasaatmiskeskusesse paigutamiseks muutunud tunduvalt sisukamaks.

Õiguskliinikut rahastati Euroopa Pagulasfondi ja EV Siseministeeriumi poolt.

Teavitusprojekt rahvusvahelisest sundrändest

2013. aasta teises pooles jätkus veel pool aastat projekt „Teadlikkuse tõstmine rahvusvahelisest sundrändest“. Projekti kajastati nii raadios, kui teles ja muus meedias. Võrreldes projektieelset aega ning aega, mil projekti läbi viidi, tõstus meedia ja avalikkuse tähelepanu pagulasteemadele esile kordi rohkem.

Online väitlused Postimehe veebikeskkonnas:

Alates jaanuarist toimusid Postimehe veebilehel kuus kuud järjest pagulasteemalised väitlused, mida jälgis üle 100 000 kontakti. Väitlused toimusid koostöös Eesti Väitlusseltsiga. Nende teemad olid:

- “Kas Eesti peaks pakkuma pagulastele paremaid elutingimusi?” – Eesti Väitlusselts versus eurosaadik Kristiina Ojuland.
- “Väliseestlaste kogemus kohutab Eestit pagulassõbralikkusele” – TTÜ professor ja Eesti Inimõiguste Keskuse nõukogu liige Katrin Nyman-Metcalf versus Eesti Väitlusselts.
- “Kas Eesti vajab konservatiivset pagulaspoliitikat?” – Riigikogu liige Marko Pomerants versus TLÜ politoloog Oudekki Loone.
- “Parem anda arenguabi kui lubada põgenikke Eestisse” - Hannes Hanso versus Eesti Väitlusselts.
- “Neeger on üldjuhul halvustav sõna” - Eesti Keele Instituudi direktor Urmas Sutrop versus Keelehooldekeskuse koordineerija Egle Pullerits
- “Pagulasel peab olema õigus oma pere järele tuua” - Juhan Saharov versus Hardo Aasmäe

Loengukursus “Rahvusvaheline sundränne”

Veebruaris käivitunud loengukursusele “Rahvusvaheline sundränne” (nii TTÜs, TÜs, kui TLÜs osales 130 inimest). Aine eesmärk oli rahvusvahelise sundränne erinevate aspektide ning teooriate ja seonduvate poliitiliste, õiguslike ja sotsiaalsete küsimuste omandamine. Õppejõud olid Lehte Roots (TTÜ), Anne Veerpalu (TTÜ), Oudekki Loone (TLÜ), Karin Dean (TLÜ), Salli Pöldvere (TÜ), Mare Ainsaar (TÜ) ja Judit Strömpl (TÜ), Riina Kuusik-Rajasaar ja Elspeth Guild (University of London).

Kampaania “Postkaart pagulaselt”

Kampaania “Postkaart pagulaselt” raames oli viie linna (Tallinn, Tartu, Pärnu, Rakvere ja Narva) tänavatel ühe nädala jooksul väljas 124 plakatit, mis jõudis koos korduskontaktidega prognoositavalt 5 307 338 kontaktini.

Kampaania raames saadeti kodudesse postkaarte pagulastelt. Välja saadeti 450 984 postkaarti, millest 159 893 jõudis Tallinnasse, 166 890 väikelinnadesse (Tartu, Pärnu, Rakvere, Viljandi, Narva, Kohtla-Järve, Jõhvi, Kiviõli, Elva, Põlva, Jõgeva ja Harjumaa) ning 124 201 maapiirkondadesse – kokku jõudis kampaania seega arvestuslikult üle 700 000 inimeseni.

Kampaania kodulehte “Pagulase teekond” külastas üle 30 000 inimese ning see võitis Eesti Disainiauhinna.

Lisaleht “Vabadus”

Rahvusvahelisel pagulaspäeval ilmunud Postimehe vahel ilmunud ajalehelisa “Vabadus” jõudis enam kui 204 000 lugejani. Lehes käsitleti mitmeid pagulastega seotud teemasid.

Huvikaitse võimendamine pagulasvaldkonnas

Alates aprillist 2013 käivitus koostöös Eesti Pagulasabiga koostööprojekt “Huvikaitse võimendamine varjupaiga- ja pagulaspoliitikas”. Projekti eesmärgiks on võimendada, muuta professionaalsemaks ja järjepidevamaks varjupaiga- ja pagulaste õiguste ja lõimumise huvikaitse.

Projekti raames teostatav huvikaitse on suunatud mitmete sõlmprobleemide lahendamisele. Näiteks muudetakse jätkusuutlikumaks ja professionaalsemaks pagulasorganisatsioonide ümarlaua töö, milleks koolitatakse ümarlaua juht ja õigusekspert, koostatakse huvikaitse strateegia ja tegevuskava ning luuakse võrgustikukoostöö teiste EL liikmesriikide pagulasorganisatsioonidega.

Huvikaitse tegevustena viiakse läbi kohtumised poliitikakujundajatega ja otsustajatega, korraldatakse inimõiguste päeva tähistamine ning suur konverents varjupaiga- ja pagulaspoliitikast. Huvikaitse mõjukuse ja argumentatsiooni professionaalsuse suurendamiseks viiakse läbi kolm uuringut/analüüsi. Projekti lõpptulemuseks on väljakujunenud professionaalne huvikaitsetegevus ning on saavutatud märgatav

muudatus sõnastatus sõlmprobleemide lahendamisse. Projekti rahastas EMP toetuste Vabaühenduste Fond Avatud Eesti Fondi vahendusel.

Pagulasorganisatsioonide ümarlaud

Pagulasorganisatsioonide ümarlauda kuulub 4 organisatsiooni: Eesti Inimõiguste Keskus, Eesti Pagulasabi, Johannes Mihkelsoni Keskus ja Rahvusvaheline Migratsiooniorganisatsioon. Ümarlaud alustas tegevust 2012. aasta jaanuaris. Projekti raames kogunes ümarlaud neli korda, vajadusel tihedamalt.

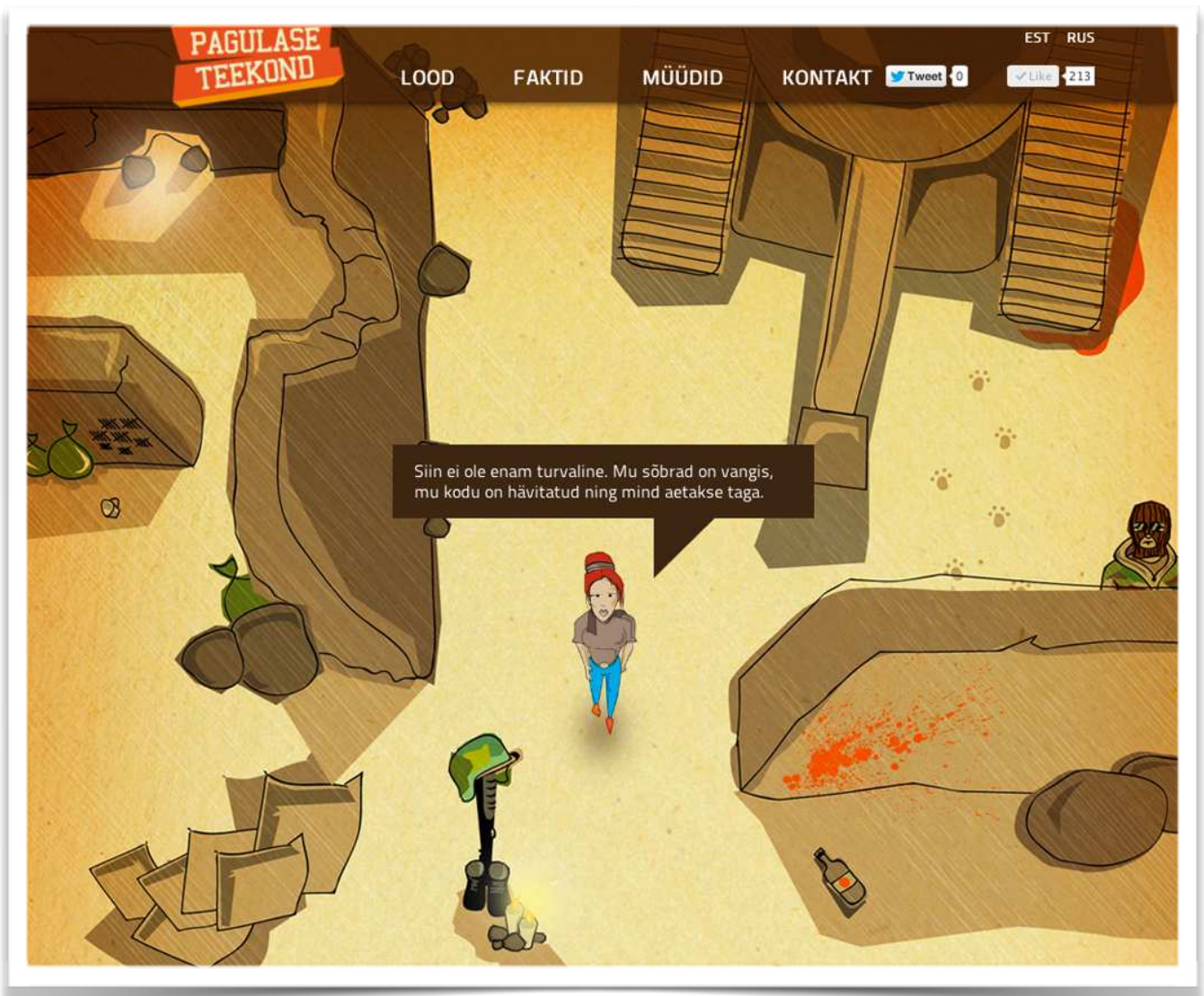
Toimunud ümarlauad: 22. aprill 2013 (laiendatud pagulasorganisatsioonide ümarlaua ja inimõiguste ümarlaua ühiskoosolek), 27. aprill 2013, 4. juuni 2013, 17. september 2013.

Heategevuslik vastuvõtt pagulaskeskuse toeks

10. detsembril 2013 toimus koostöös MTÜga Eesti Pagulasabi Estonia Talveaias heategevuslik vastuvõtt "Ma toetan pagulasi", mille käigus koguti Tartus asuva pagulaskeskuse jaoks üle viie tuhande euro.

Muu tegevus pagulasprogrammis

Märtsis liitus Eesti Inimõiguste Keskus ECRE ELENA (Euroopa asüüliteemaline õigusvõrgustik) võrgustikuga, kuhu kuulub kokku üle 500 praktiseeriva õigusnõustaja. Kõik nad edendavad varjupaigataotlejate ning rahvusvahelise kaitse saanud isikute inimõigustele vastavat kohtlemist nii nende õigusnõustamisel kui nende õiguste eest seismisel. Pagulasprogrammi juht Kristi Toodo viibis 16. – 17. mail Amsterdams, kus toimus Elena võrgustiku koordinaatorite selleaastane kohtumine, ja 6. – 8. detsembril Euroopa Põgenike ja Pagulaste Nõukogu (ECRE) poolt korraldatud ELENA võrgustiku koolitusel Dublinis Iirimaa, kus käsitleti uue Dublin III regulatsiooniga seonduvat.

Pagulase teekond aadressil www.pagulane.ee jälgib ühe pagulase idealiseeritud teekonda pagulasstaatuse saamiseni

Võrdse kohtlemise programm

Võrdse kohtlemise programmi raames jätkus 2013. aastal nõustamine diskrimineerimisküsimustes. Samuti jätkus 2012. aastal alanud seksuaalvähemuste õiguste kaitse seire projekt.

2013. aasta oli võrdse kohtlemise programmile väga tegus aasta. Lisaks jätkunud tegevustele alustati mitmeid uusi projekte, mille ühine joon on võrdse kohtlemise edendamine ja tõhusam huvikaitse tegevus. Algatatud projektidest suurim on Võrdse kohtlemise võrgustiku loomise ja arendamise projekt. Seda toetab 2013. aastal alustatud, kuid 2014. aastal lõpuni viidud projekt, mille tulemusel töötati välja koolitusprogramm vabaühendustele. Samuti algas Puuetega inimeste õiguste kaitse komitee loomise projekt. Seksuaalvähemuste õiguste kaitsel tuleb ära märkida oktoobris alanud ja 2014. aasta lõpuni kestev projekt koolikiusamise ära hoidmise edendamiseks.

Ametlikult lõppes 2013. aastal ka ELDIA projekt, interdistsiplinaarne projekt vähemuskeelte säilimise edendamiseks. Keskuse roll selles projektis lõppes aga juba aasta varem kui ilmus õigusanalüüs setu ja võru keele õiguslikust seisundist Eestis. Koostöös TTÜga viidi läbi tegevusi ka kampaania “erinevus rikastab” raames.

Nõustamine

2013. aastal pakkus Eesti Inimõiguste Keskus jätkuvalt inimestele võimalust pöörduda nõustamisele diskrimineerimise küsimustes.

Aasta jooksul pöördui Eesti Inimõiguste Keskuse poole nõustamisele kokku 50-l korral. Kuigi nõustamisele pöördunud inimeste arv on võrreldes eelmise aastaga kahanenud, on olnud märgata inimeste teadlikkuse kasvu. Kui varasemalt pöördui nõustamisele igasuguste erinevate küsimustega, mis ei olnud diskrimineerimisega seotud, siis 2013. aastal oli selliseid pöördumisi vähem. Inimesed suudavad paremini mõista, mis on ebavõrdne kohtlemine ja mis mitte.

2013. aastal tõid nõustamisele pöördunud inimesed välja järgmised tunnused, mille alusel neid on ebavõrdselt koheldud:

- keel
- rahvus
- rass
- vanus
- sugu
- puue
- seksuaalne sättumus
- poliitilised veendumused
- usulised veendumused

Töösuhetes tundsid inimesed, et neid on ebavõrdselt koheldud soo, vanuse, keelenõuete, seksuaalse sättumuse, rahvuse ja nähavärvi tõttu. Toodi välja mõningate tööandjate halvustav suhtumine inimestesse

nende tunnuste põhjal ja sellest tulenevalt ka tööandja käitumine, mis tõi inimestele kaasa negatiivseid tagajärgi.

Töösuhete valdkonnas osutati probleemidele töötasude osas. Näiteks haridusasutuses maksti meessoost isikutele suuremat palka kui naissoost isikutele. Haridusasutustes ilmnis ka mure, et vanemaealisi ei soovita töötamas näha ning leitakse erinevaid võimalusi nendega töölepingute lõpetamiseks. Teenuste kättesaadavuse osas toodi välja asjaolu, et mõnedel juhtudel keelduti vanuse tõttu pangast eluasemelaenu andmast. Lisaks toodi teenuste kättesaadavuse osas välja probleemid vanglates, seoses erinevate usuliste veendumustega ning võimalusega sellele vastavalt usukommete järgi toituda jne. Teenuste valdkonnas ilmnisid lisaks probleemid üüriturul, kus osa üürileandjad eelistavad inimesi soo põhjal. Hariduse valdkonnas esines probleeme puuetega lastega ning nende õigusega omandada haridust.

2013. aastat nõustamist iseloomustab see, et inimesed on tajunud enda ebavõrdset kohtlemist ning on julgenud hakata abi otsima. Nõustamine näitas selgelt, et ühiskonnas esineb probleeme ning diskrimineerimise valdkonnaga on vaja tegeleda jätkuvalt igal tasandil. Nõustamise põhjal saab öelda, et ebavõrdset kohtlemist kogevad nii lapsed kui vanurid, nii naised kui mehed, eesti ja vene keelt kõnelevad inimesed jne. Möödunud aasta nõustamiste tulemusel sai kinnitust asjaolu, et diskrimineerist esineb ka teatud vähemusgruppide siseselt. Näiteks esines vene keelt kõnelevas organisatsioonis mitmeid diskrimineerimise juhtumeid nii soo kui vanuse alusel.

Nõustamisel tegime koostööd Soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise voliniku kantseleiga. Eesti Inimõiguste Keskuse poolt suunati voliniku juurde edasi kolm diskrimineerimise juhtumit ning nende suhtes on volinik ka alustand menetlust.

Võrdse kohtlemise võrgustik

2013. aastal kutsus Eesti Inimõiguste Keskus kokku võrdse kohtlemise võrgustiku (VKV), kuhu kuuluvad lisaks Keskusele veel Eesti Puuetega Inimeste Koda, Eesti LGBT Ühing, Eesti Noorteühenduste Liit, Eesti Naisteühenduste Ümarlaud ja Tallinna Inimõiguste Infokeskus.

Võrgustiku peamine eesmärk on aidata kaasa võrdse kohtlemise põhimõtte edendamisele ja levikule ning tõhustada kaitset diskrimineerimise vastu läbi võrgustikupõhise strateegilise huvikaitsetegevuse ning

vabaühenduste omavahelise koostöö. Projekti rahastab EMP toetuste Vabaühenduste Fond Avatud Eesti Fondi vahendusel. Projekti meeskonna moodustavad 5 inimest, sh üks vabatahtlik.

Esimesel aastal tegeleti aktiivselt võrgustiku loomise ja arendamisega. Aprillis–mais toimusid võrgustiku meeskonna ja kõigi partnerite eraldi kokkusaamised, millel arutati partneri teotusi ja vajadusi projektis ning projekti tegevusi. 22. mail 2013.a toimus võrgustiku avaüritus. Võrgustikuga suhtlemiseks on loodud eraldi võrgustiku meililist.

Augustis 2013 osales projekti meeskond EPIKoja suvekoolis ja ENÜ suvekoolis. Mõlemas suvekoolis räägiti diskrimineerimise olemusest ning sellest, kuidas ära tunda diskrimineerimise juhtumeid. 30.09.-02.10.2013 toimus VKV lanseerimiseminar ehk strateegiaseminar. Novembris ja detsembris toimusid VKV huvikaitseseminarid, kus VKV organisatsioonid jagasid oma kogemusi huvikaitses. Aasta lõpuks valmis VKV strategiadokument ja meediaplaan. 2013. aasta lõpuks valmis ka diskrimineerimisjuhtumite andmebaas, kuhu kõik partnerorganisatsioonid saavad sisestada diskrimineerimisega seotud juhtumeid ning kasutada andmebaasid olevaid juhtumeid oma huvikaitsetegevustes.

Võrgustik loodi EMP toetuste Vabaühenduste Fondi toetusel.

Võrdse kohtlemise koolitusprogramm vabaühendustele

Projekti käigus töötasid Eesti Inimõiguste Keskuse võrdse kohtlemise programmi töötajad välja võrdse kohtlemise teemalise koolitusprogrammi Eesti kodanikeühendustele. Koolitusprogramm jagunes kolmeks osaks:

1. Võrdse kohtlemise põhimõtted ja suhestumine õigussüsteemis;
2. Võrdse kohtlemise seaduse ülevaade;
3. Kuidas kaitsta oma õigusi võimaliku diskrimineerimise korral?

Valminud koolitusprogrammi piloteeriti vabaühenduse koolitusel, kus osalesid 12 erinevat mittetulundusühingut. Koolitusprogrammi täiendati pilootkoolituse tulemusena. Koolitusprogramm on avalikuks tehtud Eesti Inimõiguste Keskuse kodulehel. Koolitusprogrammi loomist toetas Hasartmängumaksu nõukogu vahenditest läbi Sotsiaalministeeriumi.

LGBT inimeste õiguste seire

2012. aastal alanud projektil oli kaks eesmärki. Ühelt poolt saada ülevaade seksuaalvähemuste ja transsoolistest (LGBT inimesed) õiguslikust olukorrast Eestis. 2012. aastal valmiski sellekohane aruanne, mis on vabalt kättesaadav Keskuse kodulehel. Teiselt poolt oli eesmärgiks tõsta otsustajate ja avalikkuse

teadlikkust probleemidest, millega LGBT inimesed kokku puutuvad kas seaduslünkade või halva praktika tõttu. Selleks sai kasutada varem koostatud aruannet.

2013. aasta oligi selles projektis huvikaitse etapp. Selleks koostati aruande põhjal kuus käepärast faktilehte, mis tõlgiti aasta lõpuks ka vene keelde. Aruande esitlus toimus 7. märtsi pressikonverentsil, mille tarbeks saadeti välja ka vastav pressiteade, ning 4. aprillil toimunud kohtumisel arvamusiidritega. Mõlemal kohtumisel jagati aruande kokkuvõtteid ja faktilehti paberväljaandel.

Info aruande kohta saadeti kõikidele asjakohastele ministriumitele ja Riigikogu liikmetele. Aruannet tutvustati ka eraldi kohtumistel sotsiaalministeeriumi soolise võrdõiguslikkuse osakonnale (jaanuaris), justiitsministeeriumile (mais) ning Riigikogu Sotsiaaldemokraatide fraktsioonile (juunis). Detsembris kutsuti ajakirjanikud, otsustajad ja arvamusiidrid ka projekti lõpuüritusele, kus tuletati meelde aruannet ja küsimusi, mida seal käsitleti.

Aasta jooksul ilmus meedia vahendusel ka mitmeid artikleid. Kõik avaldatud artiklid on ära toodud Keskuse kodulehel.

Seirearuande koostamist ja väljaandmist ning sellele toetuvat huvikaitse tööd rahastas ILGA Europe ja Hollandi valitsus.

Inimõigused, LGBT ja koolikiusamine

Projekti eesmärk on tõsta teadlikkust LGBT küsimuste alal koolides ja LGBT küsimuste käsitlemise näidise loomise abil kolmes pilootkoolis. Selle käigus arendatakse edasi Eesti LGBT Ühingu täiendkoolituse programmi, mis on suunatud koolides töötavatele õpetajatele ja teistele spetsialistidele (sotsiaalpedagoogid, psühholoogid, sotsiaaltöötajad). Varasemalt on koolitused keskendunud seksuaalvähemuste teemadele kooli keskkonnas, peamine muudatus seisneb laiemas inimõiguste raamistiku ning soo ja transsoolisuse käsitluse lisamises. Projekti juhtpartner on LGBT Ühing ning kaasatud on ka Eesti Naisuurimus- ja Teabekeskus.

2013. aastal alustatigi koolitusmudeli loomisega, mis sobiks nii õpetajatele, kui üldiselt koolipersonalile. Toimus ka ümarlaud projekti partnerite, nii LGBT inimeste kui koolikiusamise teemaga tegelevate organisatsioonide, õpetajate ja asjakohaste ministriumite osavõtul.

Projekti rahastab Ameerika Ühendriikide Suursaatkond Eestis.

Puuetega inimeste õiguste kaitse komitee loomine

2013. aasta lõpus algas uus projekt, mille juhtpartner oli Praxis, mille tegevused küll algasid alles 2014. aasta alguses. Projekti eesmärk oli uurida võimalusi, kuidas kõige paremini tagada järelevalve ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni täitmise üle Eestis. Kuigi projekti lõpptulemus, Puuetega inimeste õiguste kaitse komitee loomine oli kindel, siis selle komitee töökord ja koosseis oli see, mis projekti tulemuse välja töötati.

Inimõiguste aruanne ja uuringud

Aruanne “Inimõigused Eestis 2012”

Koondades kokku eelmise aasta olulisemad sündmused inimõiguste valdkonnas, on aruanne kujunenud oluliseks teenäitajaks inimõigustega tegelevatele organisatsioonidele ja institutsioonidele Eestis, aga ka väljaspool.

Seekordseski aruandes antakse ülevaade nii poliitilistest kui ka seadusandlikest arengutest ning statistikast, tuuakse ka näiteid ning antakse konkreetseid soovitusi, millele edaspidi tähelepanu tuleks pöörata.

Erinevalt eelnevatest aastatest on lisandunud peatükk inimõiguste kaitse riiklikust raamistikust. Olulisteks edasiminekuteks võib 2012. aastal pidada aktiivsemat arutelu võrdse kohtlemise ja pagulaste teemadel, viha õhutamise seaduseelnõu algatamist, puuetega inimeste konventsiooni ratifitseerimist ning varjupaigataotlejaid otseselt puudutavat eelnõu, mis muudab välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seadust.

Tagasiminekuteks on otsus, et seadusakte vene keelde riigi poolt ei tõlgita, samal ajal kui plaanitakse tõlkida kõik õigusaktid inglise keelde. Seisma on jäänud ka kooseluseadus. Jätkuvalt on problemaatiline varjupaigataotlejate olukord nii neile pakutavate teenuste kui eluaseme osas.

Mitmed eelmisel aastal tehtud soovitusel on leidnud väljundi - näiteks on valminud tegevuskava soolise palgalõhe vähendamiseks, on tehtud otsus varjupaigataotlejate vastuvõtukeskuse kolimiseks Väike-Maarjasse, samuti on karistusseadustikku sisse viidud inimkaubandust keelustav säte.

Uuringud EL Põhiõiguste Ametile ja teistele

Juunis said valmis Euroopa Komisjoni uuringuaruanded **lastest kriminaalmenetluses**. Eesti seadusandlusest ja praktikast tegi ülevaate Keskuse ekspert Marianne Meiorg. Tegemist on esimese uuringuga kolmest, mis kõik uurivad laste osalust ja õigusi kohtumenetlustes, nii kriminaal-, haldus- kui tsiviilmenetlustes. Kriminaalmenetluse osa vaatleb laste õiguste kaitset kõigis võimalikes rollides, milles laps

kriminaalmenetluses osaleda võib – ohvrina, tunnistajana, süüdistatavana ja süüdimõistetuna. Keskendutakse eelkõige kohtumenetlusele, kuid mõningal määral on kaetud ka kohtueelne menetlus. Analüüsi aruanne on saadaval Euroopa Komisjoni temaatilisel kodulehel ja viide sellele on ka Keskuse kodulehel.

2013. aasta jooksul valmis ka **uuring ohvriabisüsteemist**. Uuringu tellis Euroopa konstitutsioonilise õiguse keskuse (Centre for European Constitutional Law – Themistokles and Dimitris Tsatsos Foundation (CECL)) projekti raames, mis katab kõigi Euroopa Liidu liikmesriikide ohvriabisüsteeme. Uuringuga antakse ülevaade ohvriabi reguleerivatest õigusaktidest, ohvriabi teenuseid osutavatest asutustest ning praktikast õigusaktide ja muude reeglite elluviimisel. Uuring avaldatakse 2014. aastal, mil saadetakse asjakohastele asutustele ka vastav infokiri.

Jätkus ka Keskuse tegevus FRANET võrgustikus, mis koondab inimõiguste organisatsioone kõikidest EL liikmesriikidest. Kuigi ükski 2013. aastal koostatud analüüs ei ole avaldatud, tasub siinkohal ära nimetada need teemad, mis osas Keskuse eksperdid 2013. aastal ülevaateid ja analüüse koostasid:

- Ettevõtlusvabadus
- Laste osalemine kriminaal- ja tsiviilmenetlustes
- Ohvriabi ülevaade ja praktika hinnang
- Ohvriabi vihakuritegude ja vihakõne ohvritele

Samuti panustasid eksperdid EL Põhiõiguste Ameti aastaaruandesse kõikidel teemadel.

Seisukohad seaduseelnõudele ja arengukavadele

Pikaajaliseimat tööd tehti **karistusseadustiku muutmise seaduse eelnõuga**, mille raames on EIK võtnud seisukoha viha õhutamise kohta käivate sätete kohta ning osalenud kolmel ümarlaulal. 2013. aasta jaanuaris 2013 esitas EIK Justiitsministeeriumile eelnõu viimase versiooni kohta uued kommentaarid. Paraku jäi eelnõu arutelu seisma.

Jaanuaris 2013 esitas EIK Siseministeeriumile seisukoha nn **inimkaubanduse direktiivi ülevõtmise seaduse eelnõu** kohta ning esitas mitmeid soovitusi selle parendamiseks. Samuti esitas EIK Riigikogu põhiseaduskomisjonile jaanuaris seisukoha **välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seaduse** (354 SE) juurde. Sellega seoses osalesid Keskuse juhataja Kari Käsper ja ekspert Anne Veerpalu 28. jaanuaril ka Riigikogu põhiseaduskomisjoni istungil, et Keskuse seisukohti tutvustada ning 18. veebruaril osales Anne Veerpalu ühes keskuse pagulaste õigusabikliiniku nooremõiguseksperdi Anni Sääriga ka sarnasel arutelul siseministeeriumis.

Veebruaris osalesid võrdse kohtlemise programmi juht Marianne Meiorg ning õiguseksperdi Merle Albrant **arengukava “Lõimuv Eesti 2020”** ettevalmistustöodes. Merle Albrant viis koos Tallinna Ülikooli eksperdi Maaris Raudsepaga läbi teemaarutelu “ühiskonna sallivus”, mis oli sisendiks aasta lõpuks valminud arengukavale.

Muu tegevus

Keskuse ja IBSi koostöös toimus ekspertseminar “Integratsiooni poliitika uus ajajärk Läänemere regioonis?” Rohkem infot: <http://humanrights.ee/2013/02/seminar-integratsiooni-poliitika-uus-ajajark-laanemere-regioonis-ootab-osalejaid/>

Keskuse juhataja Kari Käsper ja võrdse kohtlemise programmi juht Marianne Meiorg kohtusid 25. märtsil 2013 Euroopa Nõukogu inimõiguste voliniku Nils Muižnieksiga, kes viibis Eestis kolmepäevasel visiidil.

Keskuse võrdse kohtlemise programmi juht Marianne Meiorg külastas 16. – 17. mail 2013 Haagis toimunud rahvusvahelisele homo- ja transfoobia päevale (IDAHO) pühendatud konverentsi Haagis, mida korraldas Hollandi valitsus.

Sundrände teemalise projekti juht Egert Rünne külastas mai lõpus rassismivastast konverentsi Leedus. Euroopa võrgustik sisserändajate ja pagulaste toetuseks ning natsionalismi, rassismi ja fašismi vastu võitlemiseks (UNITED) kutsus vabaühenduste esindajaid üle Euroopa arutlema põhjuste üle, miks rassism üha rohkem pead tõstab ning mida ette võtta, et leida lahendusi.

31. mail toimus esimene Euroopa Liidu kodanikuühiskonna platvorm inimkaubanduse vastu Brüsselis. Varjupaigataotlejate õiguskliiniku nooremõiguseksper Ann Säär külastas platvormi inimõiguste keskuse poolt.

Keskuse juhataja Kari Käsper osales 28. - 29. juunil Euroopa rassismivastase võrgustiku ENAR üldassambleel Brüsselis.

Keskuse võrdse kohtlemise ekspert Merle Albrant osales 27. juunil Brüsselis toimunud romade kaasamise teemalisel Euroopa Platvormil “Hädavajalik on teha muutusi roma laste ja noorte jaoks”.

Kelly Grossthal külastas 14. augustill koolinoorte laagrit “*Teaching Tolerance Through English*”, kus osales noori kõigist Balti riikidest. Ameerika Ühendriikide saatkonna toetusel toimunud laagri eesmärgiks oli noortega mõtestada teemasid, mis seostuvad sallivuse ja kultuurilise mitmekesisusega.

Pagulasprogrammi juht Kristi Toodo osales 9.-11. oktoobrini Prahas toimunud ECRE aastakonverentsil. Tegemist on ECRE kõige suurema ja olulisema sündmusega, millel sel aastal osales ligi 100 osavõtjat erinevatest Euroopa Liidu liikmesriikidest ja ka kolmanda sektori organisatsioonide väljaspool ELi.

17.-18. oktoobril kohtusid Varssavis Kes- ja Ida-Euroopa valvekoerad, teisisõnu organisatsioonid, kes tunnevad sügavat kriitilist huvi ühiskonnas toimuva vastu ja jälgivad, et avalik võim täidaks oma kohuseid, oleks oma tööst läbipaistev ja eetiline. Seminaril osales keskuse kommunikatsioonispetsialist Kristin Rammus.

12. - 13. novembril toimus Põhiõiguste konverents “Võideldes vihakuritegudega Euroopa Liidus”. Kõrgetasemelist konverentsi korraldab iga-aastaselt EL Põhiõiguste Amet. Konverentsist võttis osa keskuse võrdse kohtlemise programmi juht Marianne Meiorg.

25. novembril, rahvusvahelisel naistevastase vägivalla vastasele võitlusele pühendatud päeval, toimus Tallinna Ülikoolis konverents teemal "Mehed naistevastasesest vägivallast". Konverentsi korraldas Eesti Naiste Varjupaikade Liit koostöös Sotsiaalministeeriumi ja Eesti Naisühenduste Ümarlauaga. Eesti Inimõiguste Keskust esindas konverentsil Merle Albrant ja Kari Käsper, kes pidas ka konverentsil kõne.

9. – 10. detsembril 2013 toimus Brüsselis teine Euroopa Liidu kodanikuühiskonna platvorm inimkaubanduse vastu (*EU Civil Society Platform against Trafficking Human Beings*), kus esindas EIK-i varjupaigataotlejate õiguskliiniku nooremekspert Anni Säär.

Tööd alustas uus veebiraadio – Vabakanal. Tegemist on kodanikualgatusega, mis käsitleb ühiskondlikult olulisi teemasid, sh on kanali ideaalideks teaduspõhine maailmavaade ning tabuvaba mõttearendus. Vabakanalis saab kuulata ka "Inimõiguste Saadet", mida juhib inimõiguste keskuse juhataja Kari Käsper.

Eesti Inimõiguste Keskuse uuringute assistent Ann Väljataga hoidis juunist kuni oktoobrini Poola organisatsiooni Siec Obywatleska (poola keeles valvekoer) tellimusel silma peal kohalike valvekoerade tegevusel.

Meediakajastused

Keskuse meediakajastus oli 2013. aastal ulatuslik ja omas valdkonnas silmapaistev. Meediatööd koordineeris kommunikatsioonispetsialist ning see toimus vastavalt keskuse kommunikatsioonistrateegiale. Keskus saatis möödunud aastal välja 13 pressiteadet ning andis välja infokirja, mis ilmus 11 korda.

Kajastus televisioonis ja raadios:

- 08.11.2013 Kari Käsper Terevisioonis (ETV)
- 28.08.2013 Kari Käsper Marthin Luther King juuniorist ja inimõigustest (Vikerraadio)
- 07.08.2013 Anni Säari kommentaar kinnipidamiskeskuse kohta (Eesti Raadio uudised)
- 04.08.2013 Kari Käsper Eesti Euroopa Romade Foorumil (Tallinna TV)
- 17.06.2013 Kari Käsper saates Pressiklubi (Kuku raadio)
- 30.05.2013 Kari Käsperi kommentaar Martin Helme rassistlikule mõtteavaldusele (TV3 uudised)
- 29.05.2013 Marianne Meiorgi intervjuu võrdse kohtlemise võrgustiku teemal (Kuku raadio, Avatud Eesti Fondi saade)
- 13.05.2013 Sõltumatu piirimonitooring (Kuku raadio uudised)
- 08.05.2013 Kari Käsperi intervjuu sõltumatu piirimonitooringu teemal (Kuku raadio, Saade)
- 01.05.2013 Marianne Meiorgi intervjuu inimõiguste aastaaruande "Inimõigused Eestis 2012" teemal (Avatud Eesti Fondi saade, Kuku raadio)
- 30.04.2013 Inimõiguste aastaaruanne "Inimõigused Eestis 2012" (Tallinna TV)
- 30.04.2013 Inimõiguste aastaaruanne "Inimõigused Eestis 2012" (Raadio 4)
- 30.04.2013 Inimõiguste aastaaruanne "Inimõigused Eestis 2012" (Reporter, Kanal 2)
- 30.04.2013 Inimõiguste aastaaruanne "Inimõigused Eestis 2012" (Aktuaalne Kaamera, ETV)
- 30.04.2013 Kari Käsperi intervjuu inimõiguste aastaaruande "Inimõigused Eestis 2012" teemal (Uudis+, Vikerraadio)
- 30.04.2013 Kari Käsperi intervjuu inimõiguste aastaaruande "Inimõigused Eestis 2012" teemal (Kuku raadio)
- 30.04.2013 Inimõiguste aastaaruanne "Inimõigused Eestis 2012" (ERR raadiouudised)
- 02.04.2013 Kari Käsper saates "Vabariigi kodanikud" (ETV)
- 25.03.2013 Sundrände kampaania – Egert Rünne intervjuu (Kuku raadio, Saade)
- 19.03.2013 Sundrände kampaania – Egert Rünne intervjuu (Elmar, Küsimuste sadu)
- 18.03.2013 Sundrände kampaania (ETV, Terevisiooni uudised)
- 18.03.2013 Sundrände kampaania – Kari Käsperi intervjuu (ETV, Terevisioon)
- 18.03.2013 Sundrände kampaania – Egert Rünne intervjuu (ERR, raadiouudised)
- 18.03.2013 Sundrände kampaania – Egert Rünne intervjuu (Vikerraadio, Vikerhommik)
- 18.03.2013 Sundrände kampaania – Egert Rünne intervjuu (Raadio 4)
- 18.03.2013 Sundrände kampaania – Kristin Rammuse intervjuu (Kuku raadio, Ärataja)
- 17.03.2013 Kari Käsper saates "Vanamehed Kolmandalt" (Kuku raadio)
- 16.03.2013 Sundrände kampaania – Egert Rünne intervjuu (Kuku raadio, Lahe Laupäevahommik)
- 07.03.2013 Aruanne seksuaalvähemuste õiguslikust olukorrast Eestis (Kanal 2, Reporter)
- 07.03.2013 Aruanne seksuaalvähemuste õiguslikust olukorrast Eestis (TV3, Seitsmesed uudised)

- 07.03.2013 Aruanne seksuaalvähemuste õiguslikust olukorrast Eestis (ETV, Aktuaalne kaamera)
- 07.03.2013 Aruanne seksuaalvähemuste õiguslikust olukorrast Eestis – Marianne Meiorgi intervjuu (Kuku raadio, Raadioekspress)
- 07.03.2013 Aruanne seksuaalvähemuste õiguslikust olukorrast Eestis (Vikerraadio uudised)
- 07.03.2013 Aruanne seksuaalvähemuste õiguslikust olukorrast Eestis (Kuku raadio uudised)
- 07.03.2013 Aruanne seksuaalvähemuste õiguslikust olukorrast Eestis – Marianne Meiorgi intervjuu (Raadio 4)
- 06.03.2013 Anni Säär “Seitsmestest uudistes” Illuka VVK’s (TV3)

Kajastus paber- ja onlinemeedias

- 10.12.2013 Ülemaailmset inimõiguste päeva tähistati heategevusliku vastuvõtuga “Pagulaste toetuseks” (Elu24)
- 10.12.2013 Randjärv: Eesti muutub iga aastaga tolerantsemaks (Tallinncity)
- 05.11.2013 Kari Käsper: mitmekesine erakond võidab (Postimees)
- 04.11.2013 Kari Käsper: mitmekesine erakond võidab (Postimees paberleht)
- 25.10.2013 Süüria põgenik võitis kohtus Politsei- ja piirivalveametit (Delfi)
- 25.10.2013 Halduskohus keelas politseil süürlasest varjupaigataotlejat kinni pidada (Postimees)
- 25.10.2013 Kohus ei nõustunud süürlasest varjupaigataotleja kinnipidamisega (ERR)
- 11.10.2013 Kari Käsper: Delfi vs Eesti Vabariik (ERR)
- 28.08.2013 Ekspert: suurkooli kokakonkurss diskrimineerib ka vanuseliselt (ERR)
- 23.08.2013 Eesti Inimõiguste Keskus mõistab hukka rasked inimõiguste rikkumised Süürias (Postimees)
- 24.06.2013 Mihhail Lotman: mõõdukas immigratsioon on ühiskonnale kasulik (Postimees)
- 24.06.2013 Enamik põgenikke on riikides, mis vajaksid ise abi (Postimees)
- 23.06.2013 Abdul Turay: pagulased või varjupaigataotlejad? (Postimees)
- 22.06.2013 Krister Kivi: pildid, mida ei ole näha (Postimees)
- 20.06.2013 Kohtunik: väitlejad rääkisid üksteisest veidi mööda (Postimees)
- 20.06.2013 Hardo Aasmäe: pagulaste perekondade taasühendamisel ei arvestata kultuurierilisusi (Postimees)
- 20.06.2013 Juhan Saharov: ka pagulase pere tuleb kaitsta tagakiusu eest (Postimees)
- 20.06.2013 Online väitluse 2. osa: Juhan Saharov vs Hardo Aasmäe (Postimees)
- 20.06.2013 Juhan Saharov: pagulasel on õigus oma perega koos olla (Postimees)
- 18.06.2013 Kas pagulane peab saama oma pere järele tuua? Tuleb online-väitlus? (Postimees)
- 12.06.2013 Kohtunik: väitluse võitis napilt Pullerits (Postimees)
- 12.06.2013 Urmas Sutrop: neegri-sõnast ei ole vaja kramplikult kinni hoida (Postimees)
- 12.06.2013 Egle Pullerits: võõristusest tuleks üle saada (Postimees)
- 12.06.2013 Online-väitluse 2. osa: Urmas Sutrop vs Egle Pullerits (Postimees)
- 12.06.2013 Online-väitlus: kas neeger on halvustav sõna? (Postimees)
- 10.06.2013 Tuleb online-väitlus: kas neeger on halvustav sõna? (Postimees)
- 29.05.2013 Eesti Inimõiguste Keskus: rassismil ei tohi Eestis kohta olla! (Õhtuleht)
- 29.05.2013 Eesti Inimõiguste Keskus: rassismil ei tohi Eestis kohta olla (Postimees)
- 28.05.2013 Abdul Turay: lõpetage juba! (Postimees)
- 13.05.2013 Kari Käsper: miks hoolime välisinvestorist rohkem kui venekeelsest elanikust? (Postimees)
- 13.05.2013 Siseministerium: piiril toimuv tegevus on praegu igati läbipaistev (Postimees)
- 07.05.2013 Rights Center: Estonia Not a Team Player in Refugee Assistance (ERR news)

- 03.05.2013 Kari Käsper: Eesti varjupaigapoliitika tuleks seada vastavusse inimõiguste kaitsega (ERR uudised)
- 02.05.2013 Annual Report: Estonia Lacks Human Rights Framework (ERR news)
- 30.04.2013 Estonia lacking national institution for human rights – rights activists (Postimees news)
- 30.04.2013 Estonian Human Rights Center slams politicians for overlooking equal treatment (Postimees news)
- 30.04.2013 Käsper: võrdse kohtlemise osas on Eesti must lammas (ERR uudised)
- 30.04.2013 Eestis puudub riiklik inimõiguste kaitse raamistik (ERR uudised)
- 30.04.2013 Krištafovitsš: topeltkodakondsuse lubamisel pole inimõigustega midagi pistmist (Postimees)
- 30.04.2013 Inimõiguste aruanne: rahva teadlikkus kasvab, aga poliitika ei tule järele (Postimees)
- 30.04.2013 Julia Laffranque: Eesti tõusku inimõiguste lipulaevaks ja ekspordijaks (Postimees)
- 30.04.2013 Online-väitlus: raha või põgenikud? (Postimees)
- 30.04.2013 Hanso vastulöök: kas teate, palju maksab üks tankitõrjegranaat? (Postimees)
- 30.04.2013 Oponendid: arenguabi ei hoia põgenikke eemal! (Postimees)
- 30.04.2013 Hannes Hanso: arenguabi päästab Eesti põgeniketulevast (Postimees)
- 25.04.2013 Kas anda arenguabi või lubada põgenikke Eestisse? Tuleb väitlus! (Postimees)
- 22.04.2013 Court Frees Vietnamese Asylum Seeker From Detention Center (ERR news)
- 19.04.2013 Vietnami kodanik vabastati väljasaatmiskeskusest (Õhtuleht)
- 19.04.2013 Vietnami kodanik vabastati väljasaatmiskeskusest (ERR uudised)
- 19.04.2013 Kohus vabastas üle poole aasta kinni peetud vietnamlase väljasaatmiskeskusest (Postimees)
- 19.04.2013 Mitu kuud kinni peetud Vietnami kodanik vabastati kohtu loal väljasaatmiskeskusest (Delfi)
- 10.04.2013 Kohtunik: reaalspoliitika tõi Pomerantsile võidu (Postimees)
- 10.04.2013 Oudekki Loone: kuidas elaks Eesti üle pagulastulva Venemaalt? (Postimees)
- 10.04.2013 Marko Pomerants: rikkalikud toetused võivad pagulast rikkuda (Postimees)
- 10.04.2013 Online-väitluse 2. osa: kumb jääb peale – Marko Pomerants või Oudekki Loone? (Postimees)
- 10.04.2013 Pomerants vasturepliiik: oleks naiivne arvata, et Eestis jääb pagulaste hulk sama väikeseks, kui ta hetkel on (Postimees)
- 10.04.2013 Online-väitluse 1. osa: Eesti konservatiivse pagulaspoliitika poolt ja vastu! (Postimees)
- 08.04.2013 Kas Eesti vajab konservatiivset pagulaspoliitikat? Tuleb väitlus! (Postimees)
- 02.04.2013 Käsper: sallimatuse tingib inimeste vähene kokkupuude teistsugusega (ERR uudised)
- 02.04.2013 Käsper: sallimatuse tingib inimeste vähene kokkupuude teistsugusega (Postimees)
- 28.03.2013 Inimõiguslane: pronksiõöl murtud käeluu õppetund Eestile (Postimees)
- 19.03.2013 PILTUUDIS: kampaania esitleb pagulasi (Õhtuleht)
- 14.03.2013 Kari Käsper: homovastane kampaania solvab ja õhutab vaenu (Postimees)
- 07.03.2013 Raport: homode probleemide lahendamiseks pole tahet (ERR)
- 07.03.2013 Aruanne: Eesti pole piisavalt seisnud seksuaalvähemuste diskrimineerimise vastu (Delfi.ee)
- 07.03.2013 Raport: samasooliste perekondade lapsed on Eestis kaitseta (Postimees)
- 07.03.2013 Aruanne: Eestis ei võidelda vihakuritegudega (Postimees)
- 07.03.2013 Koolikiusamise näide: tüdrukud keeldusid klassiõiega rietusruumi jagamast, ta on ju lesbi! (Õhtuleht)
- 07.03.2013 Homode jaoks tähtis kooseluseadus kogub riulil tolmu? (Õhtuleht)
- 20.02.2013 Väitlusselts: pagulasi lubavad riiki tulu ja kulu, mitte moraal (Postimees)
- 20.02.2013 Katrin Nyman-Metcalf: eestlane ei ole vist kunagi välismaalanel? (Postimees)

- 20.02.2013 Online-väitluse 2. osa: pagulasena Eestis ja eestlane paguluses (Postimees)
- 20.02.2013 Online-väitluse 1. osa: väliseestlaste kogemus kohustab Eestit põgenikusõbralikkusele (Postimees)
- 20.02.2013 Inimõiguslane: abondiraha äravõtmine vajab jõulisi argumente (Postimees)
- 18.02.2013 Tuleb väitlus: kas sõjakogemus kohustab eestlasi uuspagulasi aitama? (Postimees)
- 13.02.2013 Kristin Rammus: miks vietnamlased koju saadetakse? (Postimees)
- 31.01.2013 Оюланд: Права человека универсальны, но возможности государств локальны (Postimees rus)
- 30.01.2013 Кристинна Оюланд: Эстония – небогатая страна, наши люди нам дороже беженцев (Postimees rus)
- 30.01.2013 Kohtunik: Kristiina Ojuland rääkis endale vastu (Postimees)
- 30.01.2013 Väitlusselts: pagulased ei võta Eesti laste raha ära (Postimees)
- 30.01.2013 Kristiina Ojuland: Eesti ei ole rikas riik (Postimees)
- 30.01.2013 Online-debati 2. osa: Ojuland vs väitlusselts! (Postimees)
- 30.01.2013 Online-väitluse 1. osa: Eesti pakkugu pagulastele paremaid elamistingimusi (Postimees)
- 25.01.2013 Pagulased toovad Kristiina Ojulandi väitlustulle (Postimees)

Personal

2013. aastal oli EIKis viis täistööajaga töökohta, arvukselt oli töötajaid rohkem (ca 12), sest paljud neist töötasid paindlikult, osalise tööajaga. EIKiga tiimiga liitus võrdse kohtlemise võrgustiku projekti raames Kadi Viik, samuti alustasime töösuhet enne vabatahtlikuna töötanud Ann Väljatagaga, et aidata EL põhiõiguste ametile tehtavate uuringutega ja Poola valvekoorte seire projektis. 2013. aasta lõpus lahkus EIKist kommunikatsioonispetsialist Kristin Rammus, uue kommunikatsioonijuhi leidmiseks kuulutasime välja konkursi.

Jätakuvalt on väljakutse personali enesetäiendus ning vabatahtlike tulemuslikum rakendamine. Sarnaselt teistele vabaühendustele on üha keerulisem leida rahastust projektidevälisele, igapäevasele juhtimis- ja arendustegevusele, mis mõjutab omakorda inimeste motivatsiooni ning EIK jätkusuutlikkust. Sellel suunal tuleb teha pingutusi, et tagada keskuse töö jätkusuutlikkus ja areng.

Hinnang tegevusele

Kokkuvõttes on hinnang tegevusele väga hea. Tegemist oli eduka aastaga nii tegevuste mahu, kvaliteedi kui ka mõju osas. Mitmed varem alanud tegevused said 2013. aastal oma põhitulemused (näiteks LGBT õiguste seire, pagulaste teavituskampaania), teiste tegevuste osas toimus ettevalmistav tegevus (Võrdse kohtlemise võrgustik, puuetega inimeste õiguste komitee loomine).

Samas on tuleviku jaoks murettekitav projektipõhise rahastuse äärmiselt suur osakaal, mis on jätkuvalt suur risk nii EIK tegevuse jätkusuutlikkusele, paindlikkusele kui ka sõltumatusele, samuti takistab see operatiivset reageerimist huvikaitse alastele väljakutsetele, mis vähendab tegevuse mõjusust. Seega tuleb täiendavate rahastusallikate leidmiseks pingutada.

Kari Käsper

juhataja

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	63 919	114 495	2
Nõuded ja ettemaksud	7 211	934	3
Kokku käibevara	71 130	115 429	
Kokku varad	71 130	115 429	
Kohustused ja netovara			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Võlad ja ettemaksud	14 267	27 854	4/5
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	52 122	83 325	6
Kokku lühiajalised kohustused	66 389	111 179	
Kokku kohustused	66 389	111 179	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	13	13	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	4 237	12 051	
Aruandeaasta tulem	491	-7 814	
Kokku netovara	4 741	4 250	
Kokku kohustused ja netovara	71 130	115 429	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	246 364	179 941	6
Muud tulud	0	2 173	
Kokku tulud	246 364	182 114	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-245 584	-189 616	6
Jagatud annetused ja toetused	0	-58	
Mitmesugused tegevuskulud	-226	-147	
Muud kulud	-63	-107	
Kokku kulud	-245 873	-189 928	
Põhitegevuse tulem	491	-7 814	
Aruandeaasta tulem	491	-7 814	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2013	2012	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	491	-7 814	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-6 277	902	3
Põhitegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-13 587	14 109	5
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	223 707	234 203	6
Kokku rahavood põhitegevusest	204 334	241 400	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	-254 910	-187 344	6
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-254 910	-187 344	
Kokku rahavood	-50 576	54 056	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	114 495	60 439	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-50 576	54 056	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	63 919	114 495	

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2011	13	12 051	12 064
Aruandeaasta tulem		-7 814	-7 814
31.12.2012	13	4 237	4 250
Aruandeaasta tulem		491	491
31.12.2013	13	4 728	4 741

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Sihtasutuse raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud järgides Eesti Raamatupidamise Seaduses toodud põhimõtteid ja printsiipe, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid.

Alates 01.01.2013 muutusid kohustuslikeks muudatused Raamatupidamise Toimkonna juhendites. Sihtasutuse raamatupidamisarvestust mõjutavad muudatused RTJ 12-s Valitsusepoolne abi.

Sihtasutuse majandusaasta vältab 01.jaanuarist 31.detsembrini.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse, bilansis raha kirjel ja rahavoogude aruandes, pangakontode jääke.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase põhitegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused).

Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust (st. vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja kohta eraldi, lähtudes eeldatavasti tulevikus laekuvate summade nüüdisväärtusest.

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, muud lühiajalised nõuded) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvus summas.

Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad tarnijatele, viitvõlad ning muud lühiajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või ettevõtte pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva.

Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused on kajastatud brutomeetodil.

Tegevuse sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimise laekumine on praktiliselt kindel ja sihtfinantseerimisega seotud sisulised tingimused on täidetud.

Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena

Tulud

Tegevuse sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimise laekumine on praktiliselt kindel ja sihtfinantseerimisega seotud sisulised tingimused on täidetud.

Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena

Seotud osapooled

Sihtasutuse aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

1. asutajaid
2. tegev- ja kõrgemat juhtkonda;
3. eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Kokku raha	63 919	114 495

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2013	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	3 366	3 366	
Ostjatelt laekumata arved	3 366	3 366	
Nõuded seotud osapoolte vastu	2 474	2 474	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	22	22	4
Ettemaksed	804	804	
Muud makstud ettemaksed	804	804	
Ettemaksed aruandvatele isikutele	207	207	
Üüri deposiit	338	338	
Kokku nõuded ja ettemaksed	7 211	7 211	
	31.12.2012	12 kuu jooksul	Lisa nr
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	25	25	4
Ettemaksed	313	313	
Muud makstud ettemaksed	313	313	
Ettemaksed aruandvatele isikutele	258	258	
Üüri deposiit	338	338	
Kokku nõuded ja ettemaksed	934	934	

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2013		31.12.2012	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks		2 733		1 282
Sotsiaalmaks		4 723		2 392
Kohustuslik kogumispension		146		73
Töötuskindlustusmaksed		429		304
Ettemaksukonto jääk	22		25	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	22	8 031	25	4 051

Vaata Lisa 3 ja 5

Lisa 5 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2013	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	1 050	1 050			
Võlad töövõtjatele	3 521	3 521			
Maksuvõlad	8 031	8 031			4
Muud võlad	1 200	1 200			
Muud viitvõlad	1 200	1 200			
Võlad aruandvatele isikutele	465	465			
Kokku võlad ja ettemaksed	14 267	14 267			

	31.12.2012	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	567	567			
Võlad töövõtjatele	16 719	16 719			
Maksuvõlad	4 051	4 051			4
Muud võlad	5 714	5 714			
Intressivõlad	21	21			
Muud viitvõlad	5 693	5 693			
Võlad aruandvatele isikutele	803	803			
Kokku võlad ja ettemaksed	27 854	27 854			

Lisa 6 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused (eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2011	Saadud	Tagastatud	Tulu	31.12.2012
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Siseministerium	28 517	21 879		-50 382	14
Pagulasfond 2010	7 949		-7 949		
Avatud Eesti Fond		45 341		-32 574	12 767
EPIM		7 803		-2 820	4 983
FRA		15 353		-10 713	4 640
ILGA		8 999		-2 075	6 924
KM Inimõiguste aruanne		13 585		-13 284	301
KM tegevtoetus		18 158		-16 684	1 474
Pagulasfond 2011		68 985		-48 623	20 362
VOM		2 240		-2 240	0
Pagulasfond 2012		31 860			31 860
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	36 466	234 203	-7 949	-179 395	83 325
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	36 466	234 203	-7 949	-179 395	83 325
	31.12.2012	Saadud	Tagastatud	Tulu	31.12.2013
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Siseministerium	14			-14	0
Avatud Eesti Fond	12 767	36 680	-9 086	-40 324	37
EPIM	4 983			-4 000	983
FRA	4 640	19 622		-22 758	1 504
ILGA	6 924	997		-7 921	0
KM Inimõiguste aruanne 2012	301	1 400	-240	-1 461	0
KM tegevtoetus 6/370	1 474			-344	1 130
Pagulasfond 2011	20 362	55 540		-75 901	1
Pagulasfond 2012 /258	31 860	20 593		-52 453	0
Pagulasfond 2010		331			331
KM Inimõiguste aruanne 2013		7 779		-6 329	1 450
Pagulasfond 2012/363		43 646			43 646
KM tegevtoetus 6/917		24 738		-24 622	116
HVVP		8 917		-8 917	0
MISA		560			560
VOM		2 904		-540	2 364
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	83 325	223 707	-9 326	-245 584	52 122
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	83 325	223 707	-9 326	-245 584	52 122

Lisa 7 Tööjõukulud

(eurodes)

	2013	2012
Palgakulu	103 323	101 684
Sotsiaalmaksud	35 422	34 846
Kokku tööjõukulud	138 745	136 530
Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna	138 745	136 530
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	5	4

Lisa 8 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga	31.12.2013	31.12.2012
Füüsilisest isikust liikmete arv	1	2

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2012	
	Nõuded	Kohustused
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	4 235

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2013	2012
Arvestatud tasu	8 156	21 733

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 14.07.2014

Sihtasutus Eesti Inimõiguste Keskus (registrikood: 90012202) 01.01.2013 - 31.12.2013 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
KARI KÄSPER	Juhatuse liige	14.07.2014

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Sihtasutus Eesti Inimõiguste Keskus nõukogule

Oleme üle vaadanud Sihtasutus Eesti Inimõiguste Keskus raamatupidamise aastaaruande, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2013, tulemiaruanne, netovara muutuste aruanne ja rahavoogude aruanne eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid. Selle raamatupidamise aastaaruande eest on vastutav majandusüksuse juhtkond. Meie kohustuseks on anda aruanne selle raamatupidamise aastaaruande kohta tuginedes meiepoolsele ülevaatusel. Ülevaadatud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud lehekülgedel 24 kuni 32.

Me viisime oma ülevaatusel läbi kooskõlas rahvusvahelise ülevaatomise teenuse standardiga (Eesti) 2400. Selle standardiga nõutakse, et me planeerime ja teostame ülevaatusel omandamiseks mõeldud kindluse selles osas, et raamatupidamise aastaaruandes ei esine olulist väärkajastamist. Ülevaatus piirdub peamiselt järelepäringutega majandusüksuse töötajatelt ja finantsandmete suhtes rakendatud analüütiliste protseduuridega ning seega annab väiksema kindluse kui audit. Me ei ole läbi viinud auditit ja seega ei avalda me auditiarvamust.

Kokkuvõte

Tuginedes meiepoolsele ülevaatusel, ei ole meile teatavaks saanud midagi, mis sunniks meid uskuma, et kaasatud raamatupidamise aastaaruanne ei kajasta õiglaselt kõigis olulistel osades Sihtasutus Eesti Inimõiguste Keskus finantsseisundit seisuga 31.12.2013 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

/digitaalselt allkirjastatud/

Anne Nuut

Vandeauditori number 485

ANTIMAR Audiitorid OÜ

Audiitorettevõtja tegevusloa number 195

A.Lauteri 5 Tallinn 10114 Harjumaa

14.07.2014

Audiitorite digitaalallkirjad

Sihtasutus Eesti Inimõiguste Keskus (registrikood: 90012202) 01.01.2013 - 31.12.2013 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ANNE NUUT	Vandeaudiitor	14.07.2014

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Kodanikuõiguste kaitse ja eestkoste; teatud elanikegrupi huvide kaitse	94991	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6445148
Faks	+372 6465148
E-posti aadress	info@humanrights.ee
Veebilehe aadress	www.humanrights.ee